

สรุปบทสัมภาษณ์พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและที่ปรึกษากฎหมายมีความเสี่ยงที่จะถูกผู้กระทำความผิดใช้เป็นแหล่งในการฟอกเงิน เพราะเป็นด่านแรกที่มีความสำคัญสูงในการตรวจสอบลูกค้า การประกอบวิชาชีพของทนายความและที่ปรึกษากฎหมายเข้าไปมีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับการทำธุรกรรมต่าง ๆ การจัดตั้งองค์กรธุรกิจ การทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ เช่น การโอนขายกิจการ การถือหุ้น เป็นต้น ที่อาจจะเป็นแหล่งในการฟอกเงินได้ โดยผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและที่ปรึกษากฎหมายอาจล่วงรู้ได้ว่าใครเป็นผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงจากการทำธุรกรรมได้ในการรับเป็นที่ปรึกษา

ทั้งนี้ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เครื่องมือหนึ่งที่เจ้าหน้าที่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือ “การรายงานธุรกรรม” โดยในปัจจุบันนี้ การป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ใช้ข้อมูลจากการรายงานธุรกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นนอกจากสถาบันการเงิน เพื่อใช้เชื่อมโยงเครือข่ายหรือเส้นทางในการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมหรือผู้กระทำความผิดกับข้อมูลการรายงานธุรกรรมจากสถาบันการเงินได้เป็นอย่างดี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องได้รับรายงานธุรกรรมจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่นนอกจากสถาบันการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด

ตามข้อเสนอแนะของ FATF ได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายอิสระอื่น ๆ เมื่อจัดทำหรือ ประกอบธุรกรรมให้ลูกค้าเกี่ยวกับกิจกรรมดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม

ซื้อและขายที่ดิน , บริหารจัดการเงิน หลักทรัพย์หรือสินทรัพย์อื่น ๆ ของลูกค้า , การบริหารจัดการบัญชีธนาคาร ออมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ , การจัดการมีส่วนร่วมในการก่อตั้ง , การดำเนินการสัมภาษณ์ : นายพงศ์ธร ทองด้วง ผู้อำนวยการส่วนนิติการ กองกฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และ นางสาวสุปราณี สถิตชัยเจริญ นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ณ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562

หรือการบริหารจัดการบริษัท ,การก่อตั้ง การดำเนินการหรือการบริหารจัดการนิติบุคคลหรือ
ข้อตกลงและชื่อและขายองค์กร ธุรกิจ

FATF เป็นคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน
มีภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่
การก่อการร้าย เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติตาม ทั้งด้านกฎหมายและยังมีกระบวนการตรวจสอบ
และประเมินผลในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อก่อการร้ายในระดับนานาชาติด้วย

ปัจจุบัน FATF มีประเทศสมาชิก 38 ประเทศแต่ประเทศไทยยังไม่ได้เป็นประเทศสมาชิก
FATF โดยตรง เนื่องจากมาตรฐานกฎหมาย และมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังไม่
มีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งหากไทยเข้าเป็นประเทศสมาชิกได้ก็จะมีผลดีต่อเศรษฐกิจและความ
มั่นคงของประเทศ

แต่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของ Asia Pacific Group on Money Laundering (APG) ซึ่ง
ข้อบังคับของ APG กำหนดให้ประเทศสมาชิกของกลุ่มต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF ด้วย
และนอกจากนี้ทุกประเทศสามารถถูก FATF จัดลำดับเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงในการสนับสนุน
การฟอกเงิน โดยเมื่อปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยเคยถูก FATF จัดอันดับอยู่ในกลุ่มประเทศ Dark
Grey List หรือประเทศที่ถูกระบุว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการฟอกเงิน แต่ปัจจุบัน FATF ยกเลิกไทยออก
จากลิสต์ดังกล่าวแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556

ในกรณีหากไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF และถูกจัดอยู่ในลิสต์ที่มีความเสี่ยงต่อ
การฟอกเงินจะได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการเงิน จะส่งผลเสียของภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของ
ประเทศ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันทางการเงินเนื่องจากประเทศคู่ค้าบาง
ประเทศมีข้อกำหนดเข้มงวดในการทำธุรกิจกับคู่ค้าที่ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล หรือเพิ่ม
มาตรการตรวจสอบธุรกรรมที่ทำกับต่างประเทศดังกล่าวทำให้ภาคธุรกิจมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และต้อง
ใช้เวลาและขั้นตอนในการทำธุรกรรมมากขึ้นและประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการทำ
ธุรกรรม

สัมภาษณ์ : นายพงศ์ธร ทองด้วง ผู้อำนวยการส่วนนิติการ กองกฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการ
ฟอกเงิน และ นางสาวสุปราณี สถิตชัยเจริญ นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ กองข่าวกรองทางการเงิน
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ณ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 26
เมษายน 2562

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้มีการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและที่ปรึกษา กฎหมายมีหน้าที่ในการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตาม ข้อเสนอแนะของ FATF นอกจากนี้ประเทศที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและที่ปรึกษา กฎหมายมีหน้าที่ในการทำธุรกรรม ได้แก่ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย ซึ่งทั้งสองประเทศ เป็นสมาชิกของ FATF แล้ว

หากแก้ไขกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของไทยให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะ ของ FATF จะส่งผลดีดังนี้คือ ผลคืออย่างเป็นทางการคือ ได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับ การฟอกเงินประเทศต่าง ๆ และได้รับการยอมรับว่ามีการปฏิบัติที่เป็นสากล อย่างไม่เป็นทางการคือ ขอข้อมูลข่าวกรองทางการเงินจากประเทศที่มีการกำหนดให้วิชาชีพทนายความหรือที่ปรึกษา กฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมได้ หากมีการรายงานธุรกรรมจากวิชาชีพดังกล่าว

ในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและที่ปรึกษากฎหมายมีหน้าที่ ในการทำธุรกรรม ต้องหาแนวทางในการอุดช่องว่างเพื่อให้ครอบคลุมไปถึงชาวต่างชาติผู้เข้ามาเป็น ที่ปรึกษากฎหมายในประเทศไทยด้วย ให้ต้องมีหน้าที่รายงานธุรกรรมเช่นกัน

ทั้งนี้อยู่ในระหว่างการผลักดันการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอก เงิน พ.ศ.2542 เพื่อกำหนดให้ทนายความและที่ปรึกษากฎหมายมีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมต่อ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นไปตามแนวทางของข้อเสนอแนะของ FATF ซึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและที่ปรึกษากฎหมายมีความเสี่ยงที่จะถูกผู้กระทำความผิดใช้เป็น แหล่งในการฟอกเงิน เพราะเป็นด่านแรกที่มีความสำคัญสูงในการตรวจสอบลูกค้า และจะช่วยใน การป้องกันการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพดังเห็นได้จากกฎหมายในหลายประเทศซึ่งมี การกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพทนายความและที่ปรึกษากฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่ในการรายงาน ธุรกรรม

สัมภาษณ์ : นายพงศ์ธร ทองด้วง ผู้อำนวยการส่วนนิติการ กองกฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน และ นางสาวสุปราณี สถิตชัยเจริญ นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ณ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562